

"Ami küldetésünk a hitelesség, az objektivitás, a helyi jólét és a közösség fejlesztése, minden nap!"

BAKONYA - BODA - BÜKKÖSD - CSERDI - CSERKÚT - DINNYEBERKI - HELESFA - HETVEHELY - IBafa - KÖVÁGÓSZÖLŐS - KÖVÁGÓTÖTTÖS

Új feladatok előtt az NYMTIT településeinek közössége

Speciális volt az elmúlt esztendő a – fennállásának 25. évfordulóját tavaly ünneplő – Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás életében, ám mint több fórumon is elhangzott, a szervezet az elhúzó világjárvány, annak hátráltató fejleményei ellenére is megtartotta működőképességét és példát mutatott együttműködésből, kitartásból.

Kovács Győző elnök nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a nehézségek ellenére az információk áramlásának nem szabott gátat sem a korlátozás, sem a körülmények.

– Célunk, hogy a körzetben élők teljes körű tájékoztatása mellett végezzük munkánkat – emelte ki az elnök. Ebben nemcsak a jól berögzült rutin segíti a társulást, hanem a kiforrott és jól működő technikai és szakmai háttér, a folyamatos kapcsolattartás is hozzájárul az eredményes tájékoztatáshoz.

– Mint legutóbb is kiemeltém, tájékoztatási tevékenységünkben óriási változások történtek az elmúlt két és fél évtizedben. Míg a kezdeti időszakban a személyes beszélgetések, közvetlen lakossági fórumok voltak főszerepben, úgy az idő múlásával, illetve technikai eszközeink fejlődésével változtak a tájékoztatás csatornái, illetve gyorsult fel a sebessége. Szaporodnak a hiteles információközlést lehetővé tevő online fórumok, honlapok, hírlevelek, de örömteli minőségi javulást érzekeltünk hagyományos nyomtatott hírközlő eszközünk, a minden háztartáshoz eljutó újságunk, a Nyugat-Mecseki Tájkép terén is.

Kovács Győző a közeljövő feladatai közül kiemelte a küszöbön álló Niels Bohr fizika-kémia gyermekverseny, illetve a tervezett szlovéniai tanulmányút jelentőségét.

– Szándékunk szerint ebben az évben a tanulmányi verseny keretében nagyobb hangsúlyt kap a névadó dán tudós életútjának és szakmai eredményeinek bemutatása. Szlovéniában pedig szomszédunk atomerőművébe teszünk látogatást, különös tekintettel vizsgáljuk a radioaktív hulladék ottani kezelési metódusát. Ezen túlmenően pedig részt veszünk a soron következő GMF-konferencián – sorolta a feladatokat Kovács Győző.

Ami a térség falvait, azok lakóközösségeit illeti, az elnök kiemelte, hogy úgy látja, mindenki igyekszik visszatérni a normál kerékvágásba. Tavaly szép pályázati sikereket értek el a Nyugat-Mecsek falvai, és bár az idei első forduló nem hozta a remélt eredményeket, a településeken bíznak abban, hogy a második körben új lendületet kapnak a beáramló támogató források.

A tartalomból

ARTEMIS és ami mögötte van	2-3. o.
Prometheus-díj	3. o.
Elmaradtak a nyertes pályázatok	4-5. o.
Halad tovább a paksi beruházás megvalósítása	5-6. o.
Szobrot állítottak Ibaán	7. o.
Niels Bohr, a vetélkedő névadója	7. o.
Nyílt nap és Gyermeknap az NRHT-ban	8. o.

ARTEMIS és ami mögötte van

2022. március 21-én érkezett Magyarországra a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (NAÜ) ARTEMIS-missziója (Integrated Review Service for Radioactive Waste and Spent Fuel Management, Decommissioning and Remediation). A program során a NAÜ által felkért nemzetközi szakértők azt tanulmányozták, hogy hazánk mily’ módon gondoskodik a radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezeléséről, eleget téve a szigorú nemzetközi követelményeknek.

A nukleáris alapú villamosenergia-termelés társadalmi megítélése szempontjából kulcsfontosságú kérdés, hogy megoldott-e az atomerőművekben keletkező radioaktív hulladék és kiégett üzemanyag hosszú távú biztonságos kezelése. Ez a szempont érhető tetten az Európai Bizottság közelmúltban elkészített rendeletében (Taxonómia rendelet), amelyben a nukleáris energetika fenntarthatósági kritériumai között szerepel, hogy megoldott-e a radioaktív hulladékok elhelyezésének kérdése. Emiatt bírt különös aktualitással a NAÜ márciusi ARTEMIS felülvizsgálata, amelynek fókuszában a radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezelése állt.

Az Európai Unió tagállamai számára kötelező érvényű irányelv (2011/70/EURATOM) írja elő, hogy minden országnak nemzeti programot kell készítenie a radioaktív hulladékok és a kiégett üzemanyagok kezelésére, továbbá azt is, hogy a tagállamok rendszeresen végezzenek önellenőrzést – és kérjenek független nemzetközi felülvizsgálatot – a nemzeti programjuk és annak előrehaladása tárgyában. Magyarország ennek a nemzetközi elvárásnak megfelelően kérte meg az ARTEMIS felülvizsgálat lefolytatását.

A már említett nemzeti program előkészítése és végrehajtása a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. (RHK Kft.) feladata, így ez az állami szervezet meghatározó szerepet játszott az ARTEMIS programban. „Az elmúlt közel másfél év a felké-

szülés jegyében zajlott. Maga a felülvizsgálat csak a ’jéghegy csúcsa’ volt, rengeteg feladatot jelentett az önértékelés elvégzése, amelynek során a NAÜ ajánlásait, útmutatóit alapul véve minden tématerületre kiterjedően értékeltük a hazai gyakorlat megfelelőségét” – emelte ki Nős Bálint stratégiai és műszaki igazgató, aki az RHK Kft. részéről koordinálta az ARTEMIS programmal kapcsolatos tevékenységeket.

Az alapos előkészítést követően a felülvizsgálatra 2022 márciusában került sor. A dán, finn, francia, svéd és litván szakértőkből álló felülvizsgáló csapat a NAÜ szakembereinek segítségével azt vizsgálta közel 10 napon át, hogy Magyarország kiégett fűtőelemek és radioaktív hulladékok kezelésére vonatkozó nemzeti programja, valamint annak előrehaladása, mennyire van összhangban a NAÜ vonatkozó előírásaival, röviden: a nemzeti rendszerünk megfelelően biztosítja-e ezen különleges anyagok biztonságos kezelését.

Az ARTEMIS szakértői csoport külön kiemelte, hogy Magyarország átfogó, kiterjedt és jól működő rendszert dolgozott ki és működtet a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok biztonságos és hatékony kezelésének fenntartására és annak továbbfejlesztésére. „A magyar rendszer fejlett infrastruktúrát biztosít ahhoz, hogy a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelése jelenleg és a jövőben is biztonságos és hatékony legyen” – mondta David Ulfbeck, az ARTEMIS szakértői csoport vezetője, a Dán Egészségügyi Hatóság vezető tanácsadója.

A szakértők a rendelkezésükre bocsátott jogszabályok, háttéranyagok és önértékelési dokumentáció alapján egy ajánlást és öt javaslatot fogalmaztak meg, melyek a jövőben hozzájárulhatnak a nemzeti program hatékonyságának növeléséhez. A Püspökszilágyi Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tároló kapcsán a biztonságnövelő program megalapozását és

tervezett szisztematikus megvalósítását jó gyakorlatként azonosították, amely példa lehet több más tagállam számára is, akiknek hasonló feladatot kell megoldaniuk.

A nukleáris iparban folyamatos a fejlődés, amelyhez a radioaktív hulladék és kiégett üzemanyag kezelése területén az ARTEMIS felülvizsgálat hatékonyan járult hozzá. „Rengeteget tanultunk belőle! Mind a felkészülés során, amikor a napi rutinból kiszakadva a nemzetközi elvárások tükrében vizsgáltuk a hazai megoldásokat; mind a felülvizsgálat során, amikor külső nézőpontból tekintettek rá a magyar nemzeti programra és fogalmaztak meg kérdéseket a nagy tapasztalattal rendelkező szakértők a saját országukban alkalmazott gyakorlat alapján.

„Hiszem, hogy a szakmai egyeztetések során megismert nézőpontok és a szakértők által megfogalmazott javaslatok előre viszik a hazai radioaktív hulladék-kezelést. A visszajelzések alapján nemcsak mi, hanem a résztvevő külső szakértők is sok tapasztalattal gazdagodtak a magyar program megismerése által, így a misszió elérte a célját” – összegezte gondolatait Nős Bálint.

Prometheus-díjat kapott az RHK Kft. kutatási osztályvezetője

Prof. Dr. Palkovics László innovációért és technológiáért felelős miniszter 2022. március 15-én, a nemzeti ünnep alkalmából Prometheus-díjat adományozott Molnár Péternek, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. kutatási osztályvezetőjének, kimagasló színvonalú szakmai tevékenysége elismeréseként.

A Prometheus-díj a villamosenergia-, a gáz- és olajipar, a bányászat, az atomenergia, a hőszolgáltatás biztonsága, szabályozása, fejlesztése, valamint üzemeltetése érdekében végzett kimagasló tevékenység, továbbá életmű elismeréséért adományozható.

Molnár Péter résztvevője és alakítója volt a Paksi Atomerőmű kis és közepes

aktivitású radioaktív hulladékait befogadó Nemzeti Radioaktív Hulladék-tároló több mint egy évtizedes telephely kiválasztási folyamatának, majd azt követően az elhelyezési koncepció folyamatos optimalizálásának. Integráló személyisége által meghatározó szerepet játszott a hazai radioaktív hulladék-tároló létesítmények környezeti állapotát vizsgáló monitoring rendszerek, valamint a hatósági előírások teljesítését igazoló biztonsági értékelések kialakításában, fejlesztésében. Aktív nemzetközi szerepvállalásán keresztül egyrészt igyekszik a radioaktív hulladék-kezelés hazai tevékenységeiről beszámolva Magyarország hírnevét öregbíteni, másrészt a nemzetközi jó gyakorlatok megismerése által azok hazai adaptációját megvalósítani. Több évtizedes szakmai tapasztalatával kutatási osztályvezetőként irányította a nagy aktivitású radioaktív hulladékok befogadására tervezett mélységi geológiai tároló telephely kutatási keretprogramjának kidolgozását, ami a következő tíz évre határozza meg a kutatás fő irányait.

RHK Kft.

Elmaradtak a nyertes pályázatok

Közösségi programokkal készülnek a nyárra a Nyugat-Mecsek települései

Nagy reményekkel várták a Nyugat-Mecsek falvai a pályázati eredményhirdetéseket. Sajnos a tavaszi fordulóban csak kevés első körös siker született, a beadott igények többsége tartaléklistára került. Ettől függetlenül jó hangulatú tavaszt élnek a településeken, ki a közterületek szépítésében, gyerekprogramokban, ki jótékonykodásban talál hasznos elfoglaltságot.

Janz Anikó (Bakonya): – Márciustól 6 fő közfoglalkoztatottal folytatjuk közterületeink és épületeink karbantartását, idén még nagyobb hangsúlyt helyezünk környezetünk szépítésére. A virágosításban főként Beke Mihályné, Márta és a Bakonya Baráti Kör vesz részt. A BBK már a Mária kertben is megkezdte a tavaszi munkálatokat.

A Körforgalmat Vertike Zsolt látja el rózsákkal saját elképzelése alapján, amiért köszönetet mondunk neki. A falu közösségi élete üde színpalotokkal gyarapodott az elmúlt időszakban. A március 12-én megrendezett nőnap bálnak nagy sikere volt, Kovács Győző, az NYMTIT elnöke zenélt és Rovó Attila táncsoportja lépett fel a Magic Mike show-val. Hölgyvendégeinket pezsgővel és édességgel fogadtuk. Az 1848-as forradalom méltó megemlékezésén a Múzeum kertben Szabó Barnabás költőnk a szabadságharc emlékére írt saját költeményét szavalta el. A Patkó Bandi Egyesület jóvoltából Kossuth kiflit és teát fogyaszthattunk.

Kovács Győző (Boda): – Igazán nagy örömmel tölt el bennünket, hogy idén újra vendégül láthattuk a hagyományos bodai Emmausz járáson településünk lakóit és az érdeklődő környékbeliakat. Remek hangulatban telt a tóparti közös főzés, boraink kóstolása. Ami a hivatali élet előrehaladást illeti, Boda Község Önkormányzat képviselőtestülete, a 2022. évi költségvetését

elfogadta márciusi ülésén. A Baranya Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályával kötött szerződés alapján a falu első félévében 11 főnek tud munkát biztosítani a közfoglalkoztatási program keretében.

Az időjárás enyhülésével elindultak a tavaszi munkálatok a településen. A kültéri padokat javították festették, a fákat folyamatosan metszik a közfoglalkoztatottak. Az önkormányzati szőlő metszése március elején megtörtént. A Petőfi utcában a bolt előtti árok javítása, burkoló lapjainak helyre állítása folyamatosan zajlik.

Homann János (Bükkösd): – Településünkön adománygyűjtést kezdeményeztünk az Ukrajnai menekültek számára, jelentős mennyiségben érkeztek támogató hozzájárulások. Önkormányzatunk is nagyobb értékben járult ehhez hozzá. Csatlakozott a kezdeményezéshez Hetvehely Önkormányzata is. Az összegyűlt adományokat személyesen vittük el Záhonyba, az

MRSz segélyszervezetnek került átadásra. A településünkön működő civil szervezetek több rendezvényében nyújtottak

segítséget. Bükkösd lakói örömmel fogadták, hogy a temetőnk parkosítása és bekerítése elkészült, a napelemes világító berendezések telepítése van még vissza. Az aktuális tavaszi közterületi munkáinkat elkezdtük, az új közmunka programot elindítottunk.

Bogdán Gyula (Cserdi): – Rendkívül nagy sajnálattal vettük tudomásul, hogy a Magyar Falu Program pályázatra benyújtott kezdeményezéseink egyike sem nyert első körben, valamennyi tartaléklistára került. Ennek ismeretében a faluban zajló felzárkóztatási programra fókuszálunk, melynek keretében gyerekeink többek között szimfónia oktatás és színház oktatáson vesznek

részt. Március 1-jén újra indult a közfoglalkoztatási program 25 fő részvételével, június 30-ig a település rendbetételén dolgoznak. Az orvosi rendelő felújítása 2 héten belül megkezdődik, a tervezett befejezés dátuma június 30. A falunkban élő emberek segítségnyújtását és szolidaritását mutatja, hogy az ukrán menekültek számára adományt gyűjtöttünk a Máltai Szeretetszolgálat munkatársaival közösen. A helyieket érintő hír, hogy a településen kutya ivartalanítás kezdődik.

Hegedűs Zsolt (Cserkút): – Kiemelt figyelmet kap a település két jelenlegi legfontosabb projektje. A termelői piac beruházásunk az előre tervezett ütemben halad, a Plató szennyvíz pályázatunknál pedig végre eljutottunk odáig, hogy megkezdődhessen a közbeszerzési eljárás. Azt követően a győztes kivitelezővel az önkormányzat mihamarabb szerződést köt. Közmunkaprogramunk továbbra is négy fővel folytatódik. Folyamatosak a zöldterületi karbantartások, és a tavaszi munkák.

Ebben a későbbiekben nagy segítségünkre lesz, hogy a Magyar Falu Programban nyertes pályázatunknak köszönhetően 8,2 millió forint értékben vásároltunk fűnyíró gépet és kaszát. Elkészült a két darab buszváró, amit kollégáim a közeljövőben ki is telepítenek a kettes rakodó megálló mindkét oldalára. Ezzel ismét egy régóta fennálló jogos lakossági igényt, kérést tudunk kielégíteni. A beruházás saját költségvetési forrásból valósul meg. Március elején aláírásra kerültek Bodán az NYMTIT alszerződések, ami azt jelenti, hogy Cserkút idén is 15,4 millió forintos forrást kapott. Ezt az összeget működésre fordítja önkormányzatunk.

Szabó Tibor (Dinnyeberki): – Magyar Falu Program keretében két pályázatot adtunk be, de sajnos első körben egyik sem kapott kedvező elbírálást, tartaléklistára kerültek. Jó hír viszont, hogy korábbi pályázatainkkal sikeresen számoltunk el a támogató szervek felé. Utóbbi keretében lezárult az út és híd pályázatunk, mely kifizetésre is került. Közmunka programunkat 7 fővel működtetjük, férfi dolgozóink a közterület rendbetételével foglalkoznak, női dolgozóink pedig a csoma-

goló munkálatait végzik. Sokan örültek a faluban annak, hogy kaptunk ismételt ruhaadományt.

Horváth Rudolf (Helesfa): – A közfoglalkoztatási program március 1-jén 5 fővel indult, fő feladatuk a kaszálás lesz, illetve a település rendben tartása. Az önkormányzat megkezdte a tárgyalásokat a vállalkozókkal az idej munkákhoz. Március 11-én nagy sikerű nőnap bált rendeztünk, melyre nem csak a hölgyeket vártuk, hanem párijaikat is.

Wágner Antal (Hetvehely): – Jó érzéssel számolhatok be róla, hogy Bükkösd, Hetvehely községek önkormányzatai tartós élelmiszerekkel, valamint tisztálkodási csomagokkal támogatták az Ukrajnai menekülteket. A támogatásokat Záhonyba juttatták el az önkormányzatok. Megtörtént a 2022. év NYMTIT támogatási szerződésének aláírása, az így kapott támogatási

összeget az önkormányzat kommunikációra, illetve működésre fordítja. Komoly megtakarítást eredményezett a saját kivitelezésben elkészített 10 db hulladékgyűjtő, amelyet az önkormányzat a település különböző pontjaira helyezett ki. A falu lakói számára nagy öröm, hogy átadásra került a Magyar Falu Program keretében készült közterületi játszótér, melyet a gyermekek már használatba is vettek. Megkezdődött az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan fejlesztése, mely keretében az óvoda fűtőkorszerűsítése, új kerítés és babaház építése, udvarrendezése valósul meg. A beruházás értéke 8,7 millió forint. Közmunka keretében jelenleg 6 embernek tudunk munkát és keresetet biztosítani.

Benes László (Ibafa): – Március 7-én 6 fős ukrán menekült család érkezett községünkbe, egy helyi holland család által ajánlott vendégházba. Ellátásuk érdekében önkormányzatunk adománygyűjtést hirdetett. A helyi lakosok példás összefogással nagy mennyiségű élelmiszert gyűjtöttek össze, amelyet a szomszédos települések is megtámogattak, így a menekültek ellátása

több hétre megoldódott. Március közepén újabb ukrán családnak nyújtott menedéket Ibafa, az érkezett 5 főnek, ezúttal egy belga család ajánlotta fel e célra lakóházát. A március 31-ei újabb ukrán érkezőkkel már összesen 16 fő menekült él falunkban, a többségük nő, illetve gyermek. Ellátásuk érdekében felvettük a kapcsolatot a katolikus egyházzal, valamint a Magyar Vöröskereszttel is. Egy szerény ünnepség keretében felavattuk az ibafai pap, Hangai Nándor szobrát, melyet Kovács Győző az NYMTIT elnöke, Boda község polgármestere leplezett le, majd Rosner Zsolt plébános áldott meg. A szobor Horváth-Béres János faszobrász alkotása,

mely egyetlen tölgyfa rönkből, másfél emberi léptékben (6/4) készült, és egy fotelban ülő, kezében pipát tartó papot ábrázol. Az Almamelléki Általános Iskola tanulói műsorral kedveskedtek az ünnepségen megjelenteknek. Az alkotás és a védelmére épült pavilon teljes egészében NYMTIT támogatásból készült.

Sándor Tibor (Kővágószőlős): – Szép hús-vétünk volt, gazdag programokkal. Ezen kívül annak örülhetünk, hogy temetői útpályázatunk 6 millió forintot hozott a sirkert munkálataira, sajnos a többi tenderünk tartaléklistára került. Március 3-án részt vettünk az NYMTIT társulási ülésén, melynek keretében a tagönkormányzatok aláírták a 2022-es évi alszerződéseket. A

Hősök emlékművénel az 1848/49-es forradalom és szabadságharc hőseire emlékeztünk. Az ünnepi műsort általános iskolás diákjaink adták elő. A megemlékezést koszorúzás zárta. Már vártuk, így örültünk neki, hogy újraindult március 1-jével a közfoglalkoztatási program. Önkormányzatunk 6 fő foglalkoztatására kapott ismét lehetőséget, a támogatás mértéke 70%-os. A zöldterület karbantartásához szükséges kéziszerszámok és védőfelszerelések beszerzésére közel 200.000 forint támogatásban részesültünk. A bölcsőde építkezésén a kivitelezővel bejárást tartottunk, közel vagyunk a műszaki átadáshoz. Az ingatlan gázbekötésére a 21-i héten kerülhet sor. Folyamatos a különböző engedélyek beszerzése, benyújtása. Közel egy hónapos felújítási munkák után megszépülve újra nyitott a COOP üzlet. Ugyancsak jó hír, hogy új szolgáltatással bővült településünk. 21. századi igényeknek megfelelő csomag automatát telepítettek az Újtelep 2. szám elé, a szerkezet áramellátását napelem biztosítja. A környező települések lakóinak is hasznos lehet az átvételi pont, ahol 0-24 óras átvételre van lehetőség. Új tájékoztatói formával, videó összefoglalóval tájékoztatjuk megújult honlapunkon a lakosságot a képviselő-testületi ülésekről.

Vizslár Irén (Kővágótöttös): – Nagy örömhír számunkra, hogy nyertes pályázatunknak köszönhetően a Magyar Falu Program keretében a közeljövőben megkezdődhet a Petőfi utca déli részének szélesítése, felújítása. Elkezdődött az MFP keretében nyert forrásból a Községi Ház külső szigetelésének munkálata. A beruházást 2022.08.31-re kell befejezni, melyben

a nyílászárók is cserélve lesznek. Ami a közösségi életet illeti, a faluban tavaszváró rendezvényt tartott a Falufejlesztő Egyesület, ahol a fánkverseny díjazása mellett a jelenlévő hölgyeket köszöntöttük a közelgő Nőnap alkalmából. A hagyományainkhoz hűen idén nem falunapon, hanem egy kirándulás keretében látjuk vendégül az arra jelentkező lakosainkat. Terveink szerint a nyár közepén a Balatonra látogatunk majd el, tervezett célpontjaink Fonyód és Badacsony.

Információ a polgármestereknek

Megtartotta idej első, településvezetőknek szóló tájékoztatóját az RHK Kft. A március 31-i találkozón a radioaktív hulladékok tárolásával kapcsolatos legfrissebb információkról tájékozódhattak a térség polgármesterei. Dr. Kereki Ferenc ügyvezető igazgató tájékoztatta a településvezetőket az RHK Kft. első negyedéves tevékenységéről, valamint a többi társulásnál folyó munkálatokról. Molnár Péter az RHK Kft. kutatási vezetője pedig vázolta a térségben 2022-re tervezett munkálatokat. A találkozón egyeztettek a Hetvehelyen megrendezésre kerülő Niels Bohr vetélkedő részleteit is.

Halad tovább a paksi beruházás megvalósítása

Az Oroszországot sújtó nemzetközi szankciók nem lehetetlenítik el a két új paksi blokk építését, Magyarország pedig minden olyan kezdeményezést elutasít, ami kiterjesztené a korlátozásokat a nukleáris iparra – a paksi beruházás megvalósítása tehát halad tovább.

A Paks II. projekt nyugat-európai beszállítói nemrég egyértelműen kinyilvánították, hogy folytatni kívánják az együttműködést. A két új nukleáris blokk megépítését szolgáló beruházás nemzetközi kooperációban valósul meg: az úgynevezett turbinaszigetet az amerikai–francia GE–Alstom, az irányítástechnikát pedig a francia–német Framatome–Siemens konzorcium szállítja. Ezek a cégek erősítették meg együttműködési szándékukat a közelmúltban, mondta el lapunknak Mittler István. A Paks II. Zrt. kommunikációs igazgatója kiemelte: az Oroszországot sújtó nemzetközi szankciók, bár okoznak nehézséget a munkaszervezés terén, nem lehetetlenítik el a projektet, a paksi beruházás megvalósítása továbbra is folyamatban van. A beruházás státuszáról elmondta, hogy a Paks II. Zrt. kérelme alapján az Országos Atomenergia Hivatal öt évvel meghosszabbította a telephelyengedély időbeli hatályát, a közeljövőben pedig újabb engedélyek kiadása várható, amelyek birtokában elkezdődhet a projekt második, létesítési fázisa.

– A kormány továbbra is elkötelezett a nukleáris kapacitás fenntartása mellett, munkatársaink pedig változatlan intenzitással dolgoznak, a feladatokat határ-

időre elvégzik – fogalmazott. Hozzátette: Az ország ellátásbiztonsága kulcskérdés, ennek jövőbeli garanciája pedig a két új paksi blokk megépítése. Az új egységek és a bővülő naperőműtermelés révén a magyar villamosenergia-rendszer gázigénye 2030-ra jelentősen lecsökkenhet. Eképp kevésbé leszünk kiszolgáltatva a világgpiaci változásoknak – hívta fel a figyelmet a szakember, kiemelve: – Az, hogy az atomenergiára szükség van, nyilvánvalóbb, mint valaha.

– A kommunikáció szerepe is felértékelődött ennek kapcsán, társaságunk ezért számos csatornán keresztül ad hiteles, tényszerű tájékoztatást a térségben élőknek. A kommunikációs eszköztár nemrég egy VR-szemüveges alkalmazással bővült, amellyel a maga nemében egyedülálló módon bejárható az új paksi atomerőmű és az építésszerelési bázis – fogalmazott. A virtuális séta során magyar és angol nyelven hallhatók információk a bejárható nyolc állomásról, az új blokkok mellett többek közt az évi 300 ezer köbméter igényt kiszolgáló betonüzemről és a melegvíz-csatorna mellett sorakozó, a szigorú környezetvédelmi előírások betartását szavatoló hűtőcellákról. A virtuálisvalóság-alkalmazás segít érzé-

keltetni, milyen óriási léptékekről van szó a paksi beruházásban. A VR szettet kipróbálókra mély benyomást tett az épülő mű komplexitása, kiváltképp a virtuális túra utolsó állomása, ahol márdartávtól tekinthetünk végig a területen.

Mittler István arról is beszélt, hogy a Paks II. Zrt. partnerségével szeptemberig tartó program indult a Paks FM rádióban. Ennek első elemeként a rádió morning show-ja öt környékbeli településről jelentkezett be, a vendégek között pedig rendre megjelentek a projekt vezetői is. Az együttműködés a *#mipakskettesek* című portréműsorral folytatódik, amely – az azonos című honlap-aloldalhoz hasonlóan – a társaság munkavállalóit mutatja be. Szintén a Paks FM stúdiója ad otthont a *Szakértő a stúdióban* című adásnak, amelyben a projekt aktualitásait és hátterét ismerhetik meg a hallgatók. Ennek kapcsán Mittler István kiemelte, hogy kezdetektől szoros a munkakapcsolat a helyi és regionális sajtóval, mert fontos, hogy a térségben élők elsők között kapjanak tájékoztatást a projekttel kapcsolatos minden fontos momentumról.

Paks II.

Szobrot állítottak Hangai Nándor plébánosnak, a pipázásáról elhíresült egykori ibafai papnak

Tizennyolcadik alkalommal rendezték meg Ibfán a Lassúsági Pipaszívó Versenyt.

A program keretében először felavatták azt a Pipamúzeum mellett felállított szobrot, amely Hangai Nándor ibafai papot ábrázolja. Benes László, Ibfai polgármestere felidézte a történetét, amely később ismertté tette a települést. Hangai Nándor plébános, a pipás pap 1864-től 1905-ig, 41 éven át szolgált Ibfán. Róla szól Roboz István újságíró híres verse, melyből később nyelvtörő mondóka, majd operett dal is lett. A tölgyfából készült szobrot Kovács Győző, a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás elnöke, Boda polgármestere leplezte le.

Elmondta, a szobor létrejötte is része annak a támogatásnak, amely a társulástól származik. A szobor érdekessége, hogy nagy mérete ellenére egyetlen rönkből hozta létre Horváth-Béres János faszobrász. A Zselic közepén, egy úgynevezett lábön elszáradt tölgy törzséből faragta ki az ibafai papot a pipájával. A faszobrot Rosner Zsolt plébános áldotta meg, az eseményt pedig az Almamelléki Általános Iskola diákjainak műsora színesítette.

Ezután vette kezdetét a XVIII. Ibfai Lassúsági Pipaszívó verseny, amelyre ezúttal 15-en neveztek, köztük négy hölgy.

A szabályokat Kriván László ismertette: mindenki egyenlően kap három gramm dohányt, pipát, két szál gyufát, tömőfát, és az nyer, aki ezt a mennyiséget a legtovább tudja szívni. A szabályok szerint, akinek a pipája nem gyullad meg, vagy verseny közben kialszik, az kiesik. A csapatok Dombóvárról, Szigetvárról és Pécsről érkeztek, az ibafai csapat ezúttal sajnos nem lett teljes betegségek miatt, így a helybeliek most egyénileg méretették meg magukat.

(Forrás: bama.hu)

Amit a névadóról tudni érdemes: Niels Bohr

XVI. alkalommal kerül megrendezésre májusban a Niels Bohr fizika-kémia verseny Hetvehelyen. Ebben az évben emlékezünk a névadó halálának a 60. évfordulójára.

„Egy helyes kijelentésnek az ellentéte egy hamis állítás. Egy mélyértelmű igazság ellentéte viszont lehet egy másik mélyértelmű igazság is.” 60 éve halt meg Niels Bohr Nobel-díjas dán fizikus, a 20. század egyik legkiemelkedőbb tudósa, aki ellenezte az atombomba bevetését, és annak híve volt, hogy az atomtitkot meg kell osztani a szövetségesekkel.

Niels Bohr (teljes neve: Niels Henrik David Bohr) 1885. október 7-én született Koppenhágában. Apja nemzetközi híró fiziológus professzor volt, anyja zsidó bankárcsaládból származott. Harald öccsével a fizikában és a futballban is kitűntek, öccse 1908-ban tagja volt az olimpián ezüstérmes dán csapatnak. Bohr Cambridge-ben, Ernest Rutherford laboratóriumában dolgozva kimutatta, hogy az angol kémikus és fizikus naprendszer-szerű atommodellje labilis (a keringő elektronnak bele kellene zuhannia az atommagba), majd Max Planck német fizikus kvantumelméletét felhasználva stabilá tette azt, és a fény vonalas spektrumára is magyarázatot adott. Elmélete szerint a középben elhelyezkedő atommag körül meghatározott energiaszinteket képviselő körpályákon keringenek az elektronok. A hég gerjesztésekor az elektron egy külsőbb, nagyobb energiájú pályára ugrik át, majd – mert ez az állapot instabilnak tekinthető – egy vagy több lépésben visszaugrik eredeti pályájára, kisugározva a gerjesztéskor felvett energiát. Ezzel magyarázható a vonalas színkép keletkezése.

A Bohr-moddal rendkívül jelentős eredményeket értek el. Számos jelenséget megmagyarázott, ugyanakkor komoly hiányosságai voltak, és a hidrogénnél bonyolultabb atomokra már nem is lehetett kielégítő modellt felállítani. Bohr 1916-ban professzor lett Koppenhágában, az ő számára hozták létre (a

Carlsberg sörgyár támogatásával) az Elméleti Fizikai Intézetet, az atomfizika és kvantumelmélet nemzetközi központját.

Atomelméletéért 1922-ben megkapta a fizikai Nobel-díjat. Közismertségére és a nagyközönség fizika iránti viszonyára jellemző, hogy állítólag ezt írták róla: „az ismert labdarúgó Niels Bohr” Nobel-díjas lett. A 20-as években kidolgozta a komplementaritás elméletét, amellyel az új kvantummechanikát magyarázta. A hagyományos gondolkodás alapján az, hogy az elektron egyszerre részecske és hullám is, kizárja egymást. Bohr szerint azonban ezek inkább kiegészítik egymást, így a jelenségek vizsgálatánál bármikor áttérhetünk az egyik fajta leírásról a másikra. A kvantummechanika koppenhágai értelmezése szerint komplementer viszony áll fent egy részecske helyzete és impulzusa között is, az egyik pontos ismerete kizárja a másik pontos ismeretét. 1927-ben Solvay-konferencián Brüsszelben „hangzott el Einstein híres mondata: „Isten nem kockázik”, mire Bohr így felelt: „Einstein, ne mondd meg Istennek, hogy mit kell csinálnia!” Így indult a nagy vita a kvantumelmélet átdolgozásáról”.

1943-ban a dán ellenállás haláshajón szöktette Svédországba, innen Angliába, majd az egyesült államokbeli Los Alamosba ment, ahol részt vett az atombomba-kutatásban.

Szökése előtt két kollégájának az ő gondjaira bízott Nobel-díját feloldotta egy üveg savban, majd békeidőben kivonta az aranyat az oldatból, és újraöntötte az érmeiket. Saját díját már korábban a finn háború áldozatainak javára ajánlotta fel.

1962. november 18-án halt meg, fia, Aage 1975-ben kapta meg a fizikai Nobel-díjat.

(forrás: Wikipedia)

I
N
G
Y
E
N
E
S
P
R
O
G
R
A
M
O
K

2022. május 21.
(szombat) 9:00,
Bátaapáti, Nemzeti
Radioaktív Hulladék-
tároló

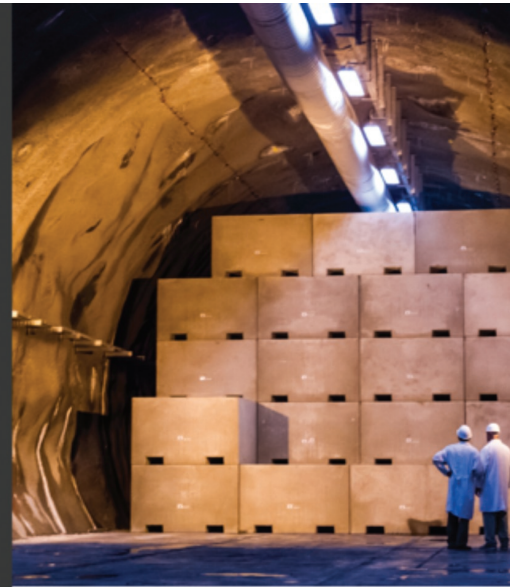
NYÍLT NAP ÉS GYERMEKNAP AZ NRHT-BAN

A látogatás feltételekhez kötött! Kérjük jelentkezzen a latogatas@rhk.hu e-mail címen 2022. május 6-áig! A tervezett csoportindulások: 9:00, 11:00, 13:30.

A GYERMEKEK EZEN A NAPON IS KITÜNTETETT FIGYELMET KAPNAK...

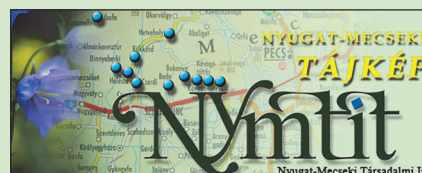
.. és számtalan program közül választhatnak: Vitéz László Bábjáték Automata, lufihajtogatás, gokart, kézműves és fazekas foglalkozás, légvár, trambulín, szabadtéri játékok...

A BUBORÉK EGYÜTTES 10:00 ÓRÁTÓL VÁRJA A KICSIKÉT ÉS NAGYOKAT!

TÁRSULÁSI LAP

Kiadja az NYMTT, 7672 Boda, Petőfi Sándor u. 28.
Felelős kiadó: az NYMTT
Szerkeszti a szerkesztő bizottság:
Kaszás Endre, Rónai Tibor, Perjés Krisztina
Nyomás: DUPLEX-ROTA Pécs, Északmegyer dűlő 4.

*"A mi költetésünk a hitelesség, az
objektivitás, a helyi jólét és a
község fejlesztése, minden nap!"*

Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás

BAKONYA - BODA - BÜKKÖSD - CSERDI - CSERKÚT - DINNYEBERKI - HELESFA - HETVEHELY - IBAFA - KÖVÁGÓSZÖLŐS - KÖVÁGÓTÓTTÓS